

Kongres zveze sindikatov — delovni dogovor in usmeritev

Predkongresna aktivnost sindikatov in zveze sindikatov v občini

V naši občini poteka predkongresna aktivnost že od spomladi. Ni namreč omejena samo na obravnavo in razpravo o osnutkih dokumentov IX. kongresa zveze sindikatov Slovenije, ki bo oktobra v Mariboru, temveč vključuje vso letošnjo aktivnost sindikatov in zveze sindikatov na vseh ravneh njihove organiziranosti v občini. Tako so osnovne organizacije sindikata že v začetku leta, ko so na svojih občinskih zborih obravnavale uspešnost svojega delovanja v preteklem mandatu, imele priliko analizirati in oceniti, kako jim je v njihovem konkretnem okolju uspelo uresničevati sklepe VIII. kongresa ZKS. Le-ti so bili namreč zelo zavezujoči in tudi zelo konkretni. Posegali so na vsa področja delovanja sindikatov, torej tudi delovnega človeka tako, da je bilo mogoče nedvomno oceniti delo vsake osnovne organizacije sindikatov.

POLITIČNO — ORGANIZACIJSKA GRADITEV

Nadaljnji razvoj samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov v naši družbi, ki je očiten predvsem v zadnjih letih, je narekoval tudi izpopolnitev političnega sistema, katerega sestavni del so tudi sindikati z zvezo sindikatov. Razprava o osnovah politično-organizacijske graditve zveze sindikatov in o gradivu konference zveze sindikatov, ki se naša na izpopolnitev organiziranosti in metod delovanja zveze sindikatov, so zopet močno razgibana in aktivirala delo naših osnovnih organizacij. Predvsem so o teh dokumentih razpravljali občinski odbori sindikatov in občinski svet zveze sindikatov.

Neposredno po zaključku te razprave so se delegati OOS zbrali na skupščini občinske organizacije zveze sindikatov, na kateri so spregovorili o delu v minulih štirih letih. Kljub uspešnem delovanju organov sindikata v preteklem mandatu bodo napake in slabosti, ki nedvomno še obstajajo, gradivo te skupščine — poleg seveda akcijske usmeritve delovanja občinskih organov zveze sindikatov in osnutkov dokumentov mariborskega kongresa kot temeljev sedanje in prihodnje predkongresne dejavnosti, ki v tem času dosega svoj višek.

Katerim problemom bodo OO zveze sindikatov na sestankih izvršnih odborov in na svojih planskih sestankih posvetile največjo pozornost, je seveda odvisno od konkretnega okolja in razmer ter težav, s katerimi se delavci — člani sindikata najpogostejše srečujejo. Problemov v prek 160 osnovnih organizacijah sindikata v naši občini s 25.000 člani zagotovo ni malo, vendar so nekateri skupni nam vsem. In prav te je bilo treba v javni razpravi še posebej izpostaviti.

Čeprav so se OOS takoj po VIII. kongresu organizirale tako, kot je zahteval takrat sprejeti statutarni dogovor in so v večini primerov ustanovili sindikalne skupine, le-te žal v praksi niso povsod začele in so v nekaterih primerih še vedno domala le na papirju. Vzroki so različni. V mnogih primerih je kriva slaba kadrovska politika, ker za poverjenika izvolijo delavca, ki ni pripravljen delati ali pa je že preobremenjen z drugimi funkcijami. Nekatere OOS pa se še vedno ukvarjajo z nepomembnimi zadevami, zanemarjajo pa bistvene in tako odvrtačo interes delavcev za aktivno vključevanje v sindikat.

USTAVO IN ZAKON V NAŠ VSAK DAN

Velike napore so OOS in njih članstvo vložili v uresničevanje ustavne vsebine samoupravljanja in uresničevanja določil zakona o združenem delu. Še zlasti so bile sindikalne organizacije delovne v drugi polovici lanskega leta, ko se je iztekel zakonski rok za sprejemanje samoupravnih splošnih aktov, ki naj urejajo merila in kriterije za razporejanje dohodka in sredstev za osebne dohodke skladno z načelom delitve po delu in rezultatih dela.

Lahko rečemo, da je večina delovnih organizacij sprejela osnovne samoupravne sporazume, da pa so marsikje — predvsem tam, kjer so te akte sprejeli na hitro — tudi obljubljali, da

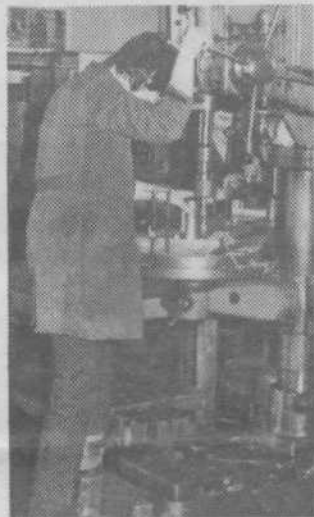

FOTO: E. ROBIČ

bodo le-te v najkrajšem času še ponovno ocenili in po potrebi dopolnili. Predkongresne razprave so primeren čas, da to upravijo pa tudi ocenijo osnutke samoupravnih splošnih aktov, ki morajo biti sprejeti še letos.

Na področju samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja sicer beležimo vidne napredek, vendar bodo morale OOS proučiti, zakaj v nekaterih sredinah samoupravnih sporazumov ne podpisujejo pravočasno ali jih celo zavračajo. Med predkongresnimi razpravami so v nekaterih OOS govorili tudi o dejavnosti delegatskega sistema, ki bi lahko bil uspešnejši, še zlasti v SIS.

DOBRO GOSPODARIMO?

Ker sta samoupravljanje in gospodarjenje dva neločljiva elementa, bodo OOS lahko skupaj z obravnavo dokumentov razprav-

ljale tudi o osnutkih polletnega gospodarjenja. Kljub dobremu gospodarjenju delovnih organizacij v naši občini nekatere DO izplačujejo osebne dohodke, ki niso v skladu z rastjo dohodka. Prav tako bo treba pred kongresom in po njem spregovoriti in kritično oceniti dejavnost sindikata pri planiranju, saj smo že v obdobju dokumentov za naslednje srednjeročno plansko obdobje. Sindikat čaka na tem področju še veliko dela in odgovornosti, da ti dokumenti ne bodo sprejeti brez predhodne razprave delavcev in mimo njihovih interesov.

SOCIALNA POLITIKA IN ZAŠČITA ČLANSTVA

Javna razprava bo potrdila tudi ugotovitev, da na področju socialne politike niso bili v vseh sredinah uresničeni sklepi VIII. kongresa.

Topli obrok med delom nudijo delavcem pretežno v večjih delovnih organizacijah, medtem ko se morajo delavci v marsikateri manjši delovni organizaciji še vedno zadovoljevati s hladno malico.

Napori za popolno ukinitev nočnega dela žensk niso bili uresničeni, čeprav se število delavk, ki delajo ponoči zmanjšuje. Tudi v prihodnje si bomo morali prizadevati za ukinitev nočnega dela, kjer leto ni nujno potrebno in kjer ukinitve ne bi povzročila večje materialne ali družbene škode.

Kljub vsem obsežnim in zahtevnim nalogam, ki stojijo pred članstvom sindikata, pa OOS ne bi smela zanemarjati tudi zaščitne naloge sindikata. Pritožbe pri občinskih organih sindikata v primerih, ko so delavcem kratene samoupravne pravice, ali iskanje finančne pomoči še ne pomenijo, da je teh kršitev več, jasno pa kažejo tudi na večjo osveščenost delavcev.

OOS so prve poklicane zagotoviti varstvo pravic svojih članov in jim v okviru svojih finančnih možnosti nuditi pomoč, kadar so delavci le-te nujno potrebni.

OPRAVLJENO DELO — OSNOVA ZA NAPREJ

Javna razprava je že dala nekaj pomembnih ugotovitev in spoznanj, kaj je bilo v dosedanjem delu dobrega ali pomanjkljivega in kaj je treba še storiti, da bi izboljšali našo sindikalno dejavnost.

Ko bomo konec septembra dokončno strnili vsebino javne razprave in ko bo o kongresnih dokumentih razpravljalo celotno sindikalno članstvo glede na svoje delovno okolje, svoje probleme in želje in jih prek svojih delegatov posredovali na kongresu kot svoja stališča, potem kongres ne bo le pomembna politična manifestacija, ampak delovni dogovor in usmeritev članstva zveze sindikatov za uveljavitev družbenoekonomskega položaja delavca v združenem delu.

JOŽE LESKOVŠEK

Sindikat naj pripravlja delavce na dobro samoupravljanje

Skupščina občinskega sveta v juniju je dobro nakazala, kaj smo že dosegli in kaj vse še moramo narediti. Obojega je veliko. Z ustavo in zakonom o združenem delu je postavljen družbenoekonomski sistem, ki pa ne bi bil uspeh brez podpore vseh samoupravnih organiziranih delavcev, brez idejnega usmerjanja zveze komunistov ter vsestranskega delovanja zveze sindikatov in strokovnih sindikatov. S temi ugotovitvami bomo tudi šli na IX. kongres zveze sindikatov Slovenije.

Bolj kot ugotovitve in sklepi o preteklem pa je sedaj pomembno, da se zavemo bodočih nalog in da si izdelamo akcijske programe tako v občini kot v sleherni osnovni organizaciji sindikata. Če bodo morali biti programi forumov še toliko posplošeni, bo treba vsaki OOS zelo konkretno oceniti stanje in izpostaviti glavne probleme kot kratkoročne in dolgoročne naloge. Kongresne resolucije in sklepi bodo gotovo zajeli vsa področja delovanja sindikatov in do-

janje celokupnega samoupravnega življenja v kolektivu, toda svoj del odgovornosti nosi vsak delavec. Zato moramo tudi pri slehernemu razvijanju odgovornost za delovne naloge, za delovanje družbenopolitičnih organizacij, za ustvarjanje in delitev dohodka v celoti...

Katere najpomembnejše naloge so v tem trenutku pred OOS in pred občinskim svetom ZS? Predvsem razprave o kongresnih dokumentih povežimo s pogledi na svojo dejavnost z

javnostih in SIS kakor tudi znotraj delovnega TOZD.

Uresničevanje zakona o združenem delu je dolgoročen proces, vendar moramo do konca leta zaključiti eno prvih faz, tj. ureditev samoupravnih aktov v OZD in TOZD. Tudi v naši občini smo glede tega nekoliko zastali in se posvetili drugim nalogam. Zato moramo v vsaki OOS pogledati, koliko aktov nam še manjka in kakšne objektivne možnosti imamo, da jih lahko do konca leta sprejmemo. Pri tem ne sme izostati niti razprava o osnutkih in predlogih niti pojasnjevanje delavcev in upoštevane njihovih mnenj.

Pred nami je skupščina mestne organizacije ZS, za katere delovanje smo odgovorni vsi, saj smo sestavni del enotnega mesta in mestne politike. Sindikati se bomo vključevali tudi v delo občinske skupščine, predvsem zbora združenega dela.

Zelo malo pa je še narejena na področju povezovanja OOS s KS tam, kjer te delujejo.

To je nekaj takojšnjih nalog, o katerih realizaciji pa bodo tudi spregovorili naši delegati na IV. kongresu Zveze sindikatov Slovenije 25. in 26. oktobra v Mariboru. Pri tem ne bomo pozabili poudariti uspehov naših organizacij združenega dela, povedati pa bomo morali tudi naše probleme, ki jih rešujemo in jih bomo rešili v naslednjem obdobju.

ANDRIJA VLAHOVIČ

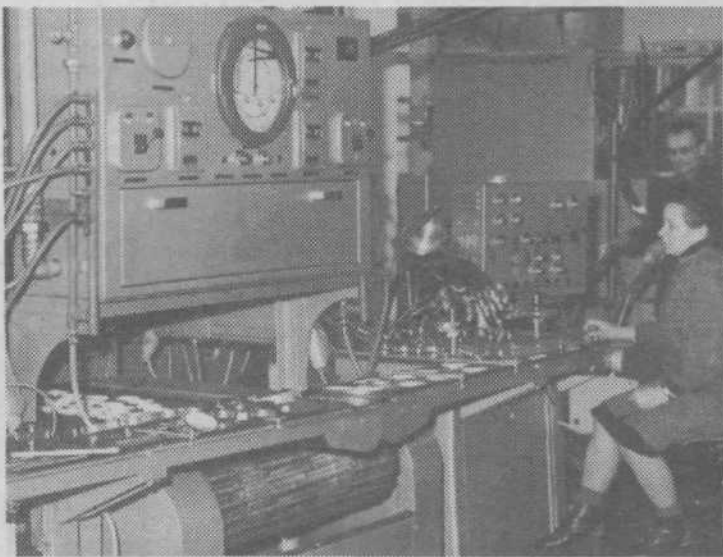

FOTO: E. ROBIČ

ločili osnovno politiko za najpomembnejše zadeve. OOS pa morajo potanko, akcijsko izdelati najpomembnejša področja ter določiti roke in nosilce za njih uresničitev. Pri tem je izhajati iz objektivnih možnosti sleherni OOS. Če le-ta izpostavi le tri ali štiri naloge in jih dobro obdelata, se bo vsekakor nekaj izboljšalo. Ne kaže namreč opisati vseh možnosti področij, kajti tedaj najbrž nobena ne bo mogoče pomembno obdelati.

Ob izdelavi akcijskih programov bodo morali krepiti spoznanje delavcev o soodvisnosti samoupravnih odnosov, njihovih pravic in odgovornosti. Zato je izrednega pomena boj zoper lagodnost in oportunitizem. Zahtevati moramo več odgovornosti in pravočasnega reagiranja na probleme. Glede odgovornosti pa še to. Vsekakor imajo strokovni in vodstveni delavci ter člani samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij največjo odgovornost za izva-

bravnavanjem polletnih rezultatov gospodarjenja in z uresničevanjem zakona o združenem delu.

Prvi podatki nam kažejo, da v občini nimamo posebnih kriznih gospodarskih rezultatov, vendar tudi vemo, da več organizacij posluje na robu rentabilnosti in to vsekakor pomeni alarm zanje. Rešitev namreč ni mogoče pričakovati od zunaj, z nekimi zgolj sistemskimi ukrepi. Vsak si mora poiskati svoje programe ter maksimalno izkoristiti dane možnosti za dvig produktivnosti in rentabilnosti.

Pomembna naloga vseh — tudi občinskega sveta ZS — je poiskati racionalen način delovanja posameznih družbenih služb, SIS in drugih družbenih institucij. Želje moramo usklajevati z možnostmi, ki nam jih daje le produktivno delo. Zato moramo biti na področju družbenoekonomskega in političnega sistema posebno pozorni pri nalogah, kot so menjava dela v družbenih de-

Delegati za IX. kongres zveze sindikatov Slovenije

1. Štefan BELŠČAK
2. Brigita BLAJ
3. Marina JUVANČIČ
4. Jože LESKOVŠEK
5. Jože NOVAK
6. Dušan ROVANŠEK
7. Majda SVETE
8. Dare VIDMAR
9. Andrija VLAHOVIČ
10. Jože ZAJŠEK

Delegati za VIII. kongres zveze sindikatov Jugoslavije

1. Frida ECKET
2. Nina JEVŠNIK
3. inž. Zenon MARIN
4. inž. Marko PRIMOŽIČ
5. Dimitrije TEPLY

NOVO VODSTVO OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

Predsednik sveta
Andrija VlahovičSekretar sveta
Jože LeskovšekSekretar odborov
Franjo Vinko

se je rodil 13. novembra 1940 v kraju Ivance. Po poklicu je inženir organizacije dela, končal pa je tudi politično šolo pri OK ZKS Ljubljana-Moste-Polje. Že kot mladinec je bil družbenopolitično zelo aktiven. V delovni organizaciji Slovenija ceste, kjer je bil zaenkrat sekretar OO ZK. V letu 1973 je bil imenovan za sekretarja republiškega odbora gradbenih delavcev Slovenije, član je zveznega odbora sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije in razredni kapetan JLA.

Rodil se je 29. februarja 1940 v Mozirju. Končal je gimnazijo. Je dolgoletni sindikalni aktivist. Dve mandatni dobi je bil predsednik OOS Žima, kjer je bil zaenkrat sekretar OO ZK. V letu 1973 je bil imenovan za sekretarja republiškega odbora gradbenih delavcev Slovenije in član zveznega odbora sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije. Pred odhodom iz Žime je bil tudi sekretar OO ZK. Sedaj je tudi aktivni član DPZ občine Ljubljana-Moste-Polje.

Rodil se je 1. julija 1945 v Grašiču. Končal je srednjo strokovno šolo, leta 1973 je diplomiral tudi na srednji politični šoli pri CK ZKS. Med zaposlitvijo pri delovni organizaciji Slovenija ceste je aktivno sodeloval v samoupravnih organih, bil aktiven družbenopolitični delavec in je nazadnje profesionalno opravljal funkcijo sekretarja konference osnovnih organizacij sindikata in družbenopolitičnih organizacij.

ODBORI PRI OBČINSKEM SVETU ZVEZE SINDIKATOV

Glede na sprejeta izhodišča za izpopolnitev organiziranosti in metod delovanja ZSS smo tudi v naši občini opravili nekatere spremembe dosedanje organizacijske sheme občinskega sindikalnega sveta. Dosedanja organiziranost zveze sindikatov je namreč slonela na načelu, da so strokovni odbori sindikata — v katere so se neposredno povezovala osnovne organizacije — konstituirani elementi zveze sindikatov. Sedaj se osnovne organizacije neposredno povezujejo v zvezo sindikatov, strokovne odbore sindikata pa bodo organizirali predvsem pri občinskih svetih z večjim številom osnovnih organizacij v posamezni panogi, oziroma tam, kjer obstaja specifična problematika panoge in bi jo prek njih uspešneje reševali. Odbori sindikatov bodo torej posvečali posebno pozornost specifičnim problemom panoge, predvsem pa njenemu gospodarskemu položaju, pridobivanju dohodka, delitvi in razporejanju dohodka ter razvoju sistemov delitve osebnih dohodkov, samoupravni organiziranosti, svobodni menjavi dela in dohodkovnim odnosom, urejanju materialnih in življenjskih razmer delavcev, inventivni dejavnosti itd. V svojem delovanju ostajajo odbori sindikatov samostojni, čeprav sprejeti sklepi obvezujejo le osnovne organizacije, ki so povezane v tem odboru.

Spremembe v organiziranosti zveze sindikatov vsekakor narekujejo pomembnejšo vlogo občinskega sveta ZS, v katerem naj bi reševali skupne probleme vseh delavcev v združenem delu. To je tudi razumljivo glede na enotne cilje članstva in jih bomo tudi lažje dosegali v okviru enotnega organa sindikatov. Z aktivnejšo vlogo članov sindikalnega sveta pri reševanju konkretnih problemov, ki se bodo pojavljali v temeljni oziroma drugi organizaciji združenega dela, pa bomo tudi ovrgli

bojazen, da bodo OOS, ki nimajo organiziranega odbora v občini, odmaknjeni od dela občinskega sveta.

Pri občinskem svetu ZS Ljubljana-Moste-Polje smo dosedaj imeli organiziranih 12, odsej pa bomo imeli le 6 odborov, in sicer:

- odbor za kmetijske, živilske in tobačne industrije,
- odbor kemije,
- odbor vzgoje in izobraževanja,
- odbor kovinske industrije,
- odbor gradbeništva,
- odbor prometa in zvez.

Odbore bodo sestavljali člani, evidentirani v OOS in bodo izvoljeni na skupščini odbora. Skupščine vseh dosedanjih odborov bomo opravili še ta mesec. Na skupščinah bomo ugotavljali uspešnost delovanja odborov v mandatnem obdobju, strnili razpravo o kongresnem gradivu ter sprejeli programske usmeritve za naslednje mandatno obdobje.

Programske usmeritve odborov, ki bodo še naprej delovali, morajo biti skupni dogovor osnovnih organizacij sindikata o načinu reševanja perečih problemov posameznih panog v naši občini. Aktualna problematika je precej pestra, sindikat pa mora odigrati svojo vlogo pri hitrejšem uresničevanju takega položaja delavcev, da bodo izključno oni odločali o svojem družbenoekonomskem položaju.

Sindikat v naši občini ima torej zelo veliko nalog, katerih uresničitev pa je odvisna predvsem od organiziranega delovanja vsega članstva, skladnega povezovanja v načrtovanih akcijah vseh družbenopolitičnih organizacij in organov ter doslednega uresničevanja sklepov.

FRANJO VINKO